

SPRÁVA JESKYNÍ ČESKÉ REPUBLIKY

státní příspěvková organizace
Květnové náměstí 3, 252 43 Průhonice

Mladeč, 1. listopadu 2022

Digitální rekonstrukce lebky naznačila, jak vypadala žena z Mladečských jeskyní před 31 tisíci lety

Tisková zpráva

Jak vypadala sedmnáctiletá žena, která před 31 tisíci lety za doby kamenné pobývala na území dnešního Olomoucka, naznačil společný projekt brazilských a českých vědců. Lidskou lebku, kterou v Mladečských jeskyních u Litovle na Olomoucku objevil v roce 1881 rakousko-uherský archeolog Josef Szombathy, nyní hlouběji prozkoumal tým odborníků. Cicero Moraes z Arc-Team Brazil, Sinop-MT digitálně vytvořil forenzní rekonstrukci podoby obličeje ženy z období označovaného jako aurignacien (41 000 – 29 000 let př. n. l.). „Nejprve se předpokládalo, že jde o lebku dospělého muže. Pozdější studie, které porovnávaly charakteristiky jiných fosilií nalezených na místě, ale odhalily, že jde ve skutečnosti o lebku ženy, která zemřela ve věku kolem 17 let, před 31 000 lety. Tato fosilie je tak jednou z nejstarších Homo sapiens nalezených ve střední Evropě,“ přiblížil náměstek ředitele Správy jeskyní České republiky Karel Drbal, který se na forenzní rekonstrukci mladečské lebky podílel za českou stranu společně s táborským geodetem Jiřím Šindelářem.

V roce 2021 zpřístupnilo vídeňské přírodovědné muzeum, kde je originál Szombathyho nálezu uložen, interaktivní online verzi lebky „Mladeč 1“. Tento model inspiroval české a brazilské vědce k vytvoření projektu forenzní aproximace obličeje. Jelikož vídeňští muzejníci neuvodili rozměry lebky, čerpali autoři údaje z knihy Maria Teschler-Nicola: Early Modern Humans at the Moravian Gate z roku 2006. Původní lebka byla nalezena bez dolní čelisti a většiny zubů, do původní podoby ji domodeloval počítačový program. „Kompletně rekonstruovaná lebka již měla některé vymezující linie anatomických struktur, mezi nimi i umístění očních bulv,“ popsal Drbal. Pro modelaci měkkých tkání posloužila podrobná data z počítačové tomografie (CT) těl současných lidí.

„Nakonec vznikly dvě verze obličeje. Jedna černobílá bez vlasů a se zavřenýma očima, druhá více subjektivní barevná s vlasy a s otevřenýma očima,“ dodal Drbal. Tým zveřejnil své poznatky v rámci nové online knihy s názvem „[The Forensic Facial Approach to the Skull Mladeč 1](#)“ (Forenzní obličejový přístup k lebce Mladeč 1), která například podrobně popisuje, jak vědci po srovnání lebky s ostatními obdobnými nálezy překlasifikovali pohlaví jejího majitele na majitelku.

Změna původně předpokládaného pohlaví archeologického nálezu se občas děje. Obdobně v roce 2017 vědci oznámili chybu v původním odhadu ostatků ze švédského ostrova Björkö. Z vikingského náčelníka se ve světle nových poznatků stala žena-viking. Viz www.livescience.com/60418-viking-warrior-was-a-woman.html

Složitý labyrint puklinových chodeb a domů Mladečské jeskyně vytvořila příroda ve vápencovém vrchu Třesín. Jsou bohatě zdobeny krápníky a sintrovými náteky, zároveň jde o největší a nejstarší pohřebiště cromagnonského člověka ve střední Evropě. Za rok objevení podzemních prostor se považuje 1826, elektricky osvětlené jsou od roku 1911. V jeskyních jsou malebná zákoutí, kde se vedle starých krápníků tvoří i nová výzdoba. Mezi nejkrásnější a téměř neporušené části patří Chrám přírody nebo Panenská jeskyně.

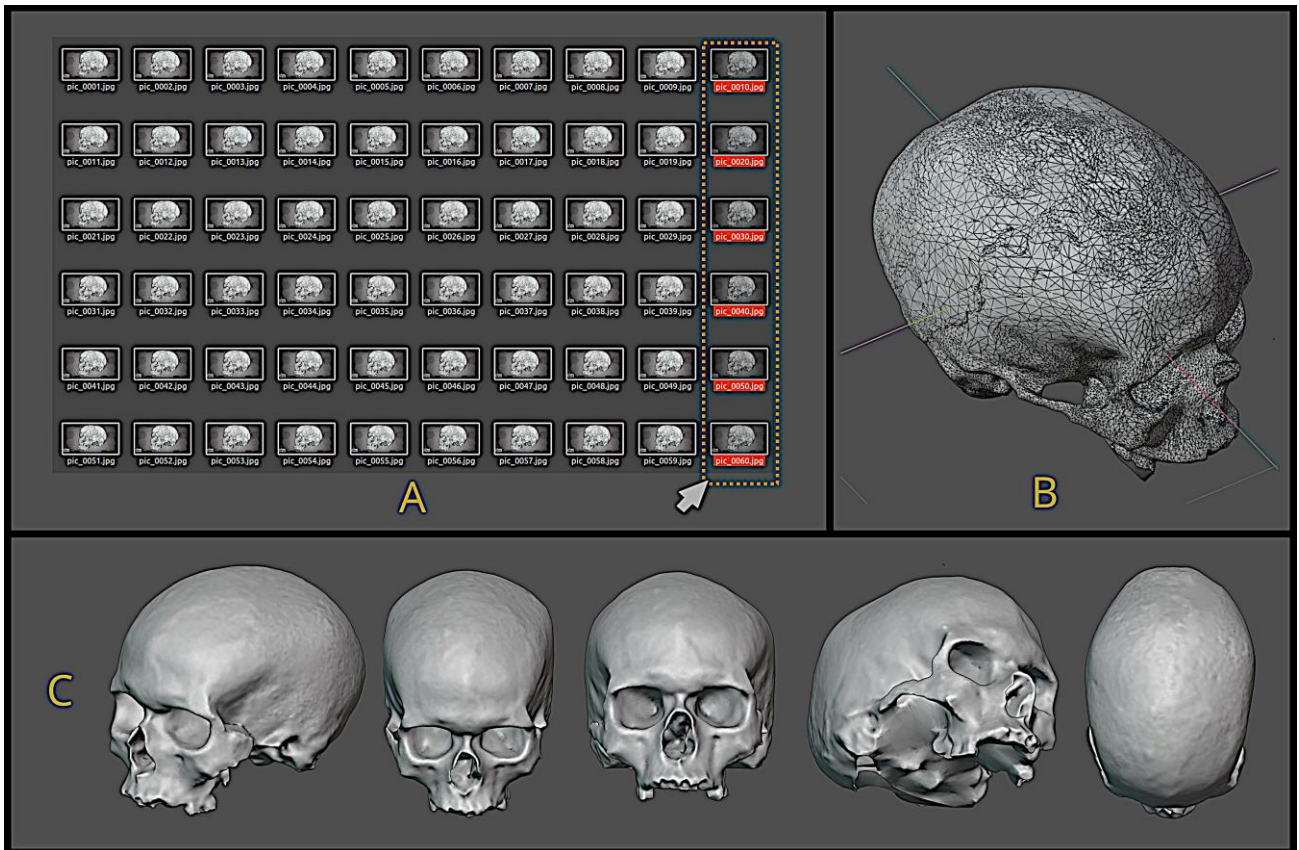
Dominantou a symbolem podzemního systému je přes dva metry vysoký stalagmit Mumie. Světově proslulou archeologickou lokalitou je Dóm mrtvých se zbytky ohnišť a kostí pravěkých zvířat a rekonstrukcí dávného pohřebního rituálu. Celkem mají jeskynní chodby délku 1250 metrů a 92 schodů. O možnostech prohlídky 400metrové návštěvnické trasy se lze více dozvědět na webu mladecske.caves.cz či na facebook.com/mladecskejeskyne.

O aktuálním dění nejen v podzemí SJ ČR informuje na webu www.caves.cz i sociálních sítích facebook.com/jeskynecr, instagram.com/jeskynecr a youtube.com/c/JeskynevCR.

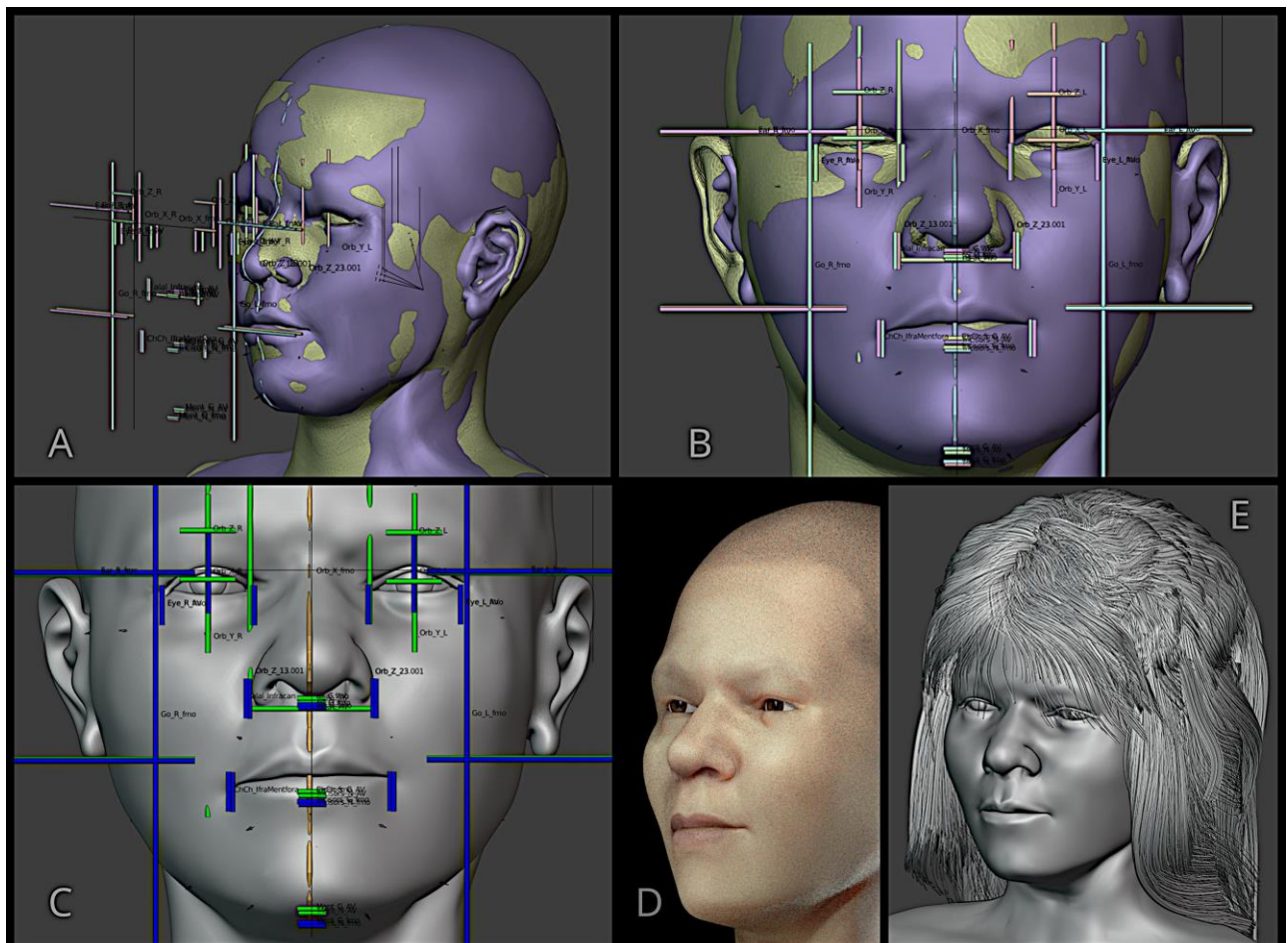
Kontakt:

Ing. Karel Drbal, odborný náměstek ředitele Správy jeskyní ČR, e-mail: drbal@caves.cz, tel.: 723 139 365

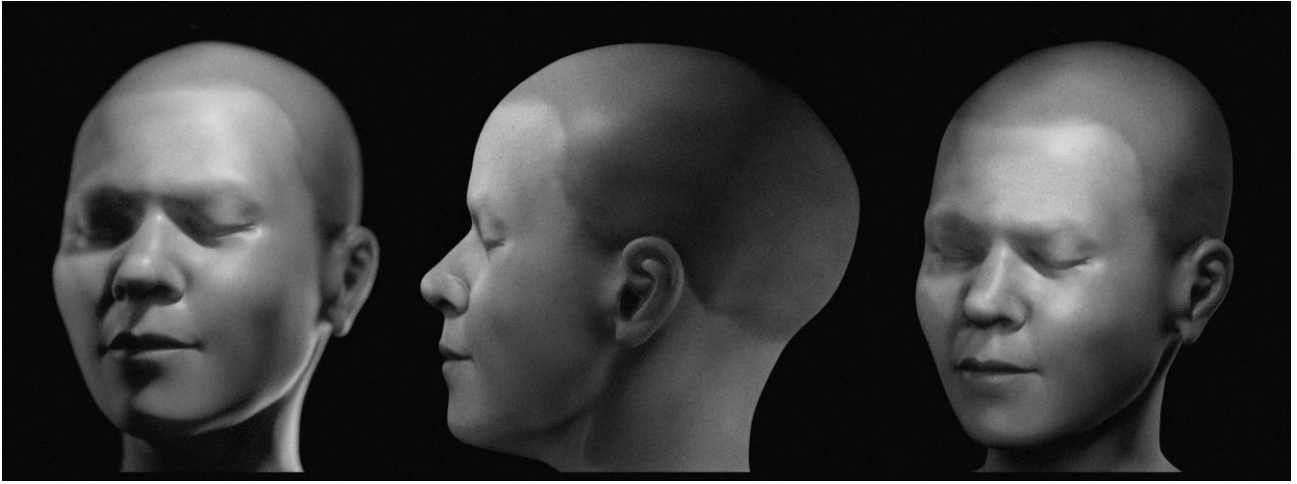
Mgr. Pavel Gejdoš, PR SJ ČR, e-mail: gejdos@caves.cz, tel. 724 678 153, www.caves.cz

Snímky obrazovky na stránce Vídeňského přírodovědného muzea. Původní model: Mladeč 1 Skull (NHMW-Anthro-OSTE 5454) od Natural History Museum Vienna pod licencí Creative Commons Attribution-NonCommercial.

Závěrečné kroky forezní aproximace obličeje.

Základní a objektivní forezní aproximace obličeje.

Barevná, složená a subjektivní forezní aproximace obličeje.